

SERVICEDOCUMENT ONDERWIJSTIJD IN HET MBO IN RELATIE TOT JONGEREN MET EEN EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

Inleiding

Er zijn verschillende groepen jongeren die vanwege gedragsproblemen, een bijzondere thuissituatie of andersoortige kwetsbaarheid een extra ondersteuningsbehoefte hebben en het risico lopen om uit te vallen zonder afgeronde opleiding of goed arbeidsperspectief. Deze jongeren kunnen soms niet een regulier onderwijsprogramma volgen en bevinden zich vaak op het snijvlak van onderwijs, arbeidsmarkt en (jeugd)zorg. Zij hebben extra aandacht nodig om goed te worden voorbereid op de eisen die de samenleving, het onderwijs en de arbeidsmarkt aan hen stellen.

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) krijgt steeds vaker vragen over de mogelijkheden om correct om te gaan met onderwijstijd in relatie tot het kunnen bieden van een passend aanbod aan deze jongeren. Vragen zoals: kunnen we ontheffing aanvragen bij de inspectie voor de wettelijke normen met betrekking tot onderwijstijd? Mogen we afwijken van de eisen uit de Leerplichtwet 1969? Mag een 'jongere die niet een regulier onderwijsprogramma kan volgen' een diploma behalen met minder uren beroepspraktijk? Dit servicedocument biedt de kaders waarbinnen afwijkingen van de wettelijke normen met betrekking tot onderwijstijd mogelijk zijn. Eerst gaan we in op de rolverdeling tussen instellingen en de inspectie, daarna op het wettelijk kader omtrent deelname door de student en het onderwijsprogramma en vervolgens op de mogelijkheden voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte.

Dit servicedocument is in overleg met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en met de MBO raad tot stand gekomen.¹

Rolverdeling instellingen en inspectie

Het bevoegd gezag van een MBO-instelling (hierna: instelling) is zelf verantwoordelijk voor het inrichten en aanbieden van kwalitatief goed onderwijs conform de wettelijke eisen, ook voor jongeren die (al dan niet tijdelijk) niet in staat zijn een volledig regulier onderwijsprogramma te volgen. Daarbij dient de instelling aan deze groep jongeren zo nodig extra ondersteuning te bieden op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBHC). In de bekostiging voor de instellingen is daar ook in voorzien.²

De inspectie heeft **niet** de bevoegdheid om ontheffingen te verlenen of instellingen te adviseren over de mogelijke inrichting van een voor genoemde jongeren passend onderwijsprogramma.

¹ Dit document is primair geschreven voor de bekostigde instellingen. De strekking geldt echter ook voor niet-bekostigde instellingen, maar op het punt van het wettelijk verplichte aantal uren onderwijstijd en de mogelijkheid tot afwijking daarvan gelden soms andere wettelijke eisen.

² Zie bijlage I.

De inspectie kan weliswaar geen ontheffing verlenen of adviesrol vervullen, maar wil in dit geval wel de mogelijkheid aan instellingen bieden om buiten het reguliere toezicht een programma dat voor groepen in de praktijk wordt uitgevoerd ter toetsing voor te leggen. Deze programma's worden dan door de inspectie in samenhang gezien en getoetst aan de wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in dit servicedocument. Tevens kan de inspectie bijvoorbeeld vragen stellen of aandachtspunten meegeven. Dit is ook afgesproken in de notitie Toezicht op onderwijstijd: werkwijze van de inspectie (bijlage 1 behorende bij de brief d.d. 12 juni 2013 van de minister aan de Tweede Kamer, "Toezegging wetsvoorstel doelmatige leerwegen", referentienummer 519580). Bovengenoemde toetsing door de inspectie valt buiten het reguliere toezicht en leidt dus niet tot een formeel oordeel neergelegd in een rapport. Echter indien er (ernstige) kwaliteitsrisico's geconstateerd worden, kan de inspectie wel besluiten alsnog een onderzoek te doen, een formeel oordeel in een rapport neer te leggen, een herstelopdracht te geven en in een uiterst geval handhavend op te treden.

Wettelijk kader deelname student en onderwijsprogramma

Deelname student

De urennormen neergelegd in de Wet educatie en beroepsonderwijs (hierna: WEB) regelen niet hoeveel uur een student moet deelnemen aan het programma, maar regelen hoeveel uren een instelling aan een student moet aanbieden. De verplichtingen inzake schoolbezoek van de leer- en kwalificatieplichtige studenten zijn neergelegd in de Leerplichtwet 1969 (hierna: Lpw 1969) en voor studenten van achttien jaar en ouder in de RMC- en studiefinancieringswetgeving.

Jongeren tot 18 jaar

Op grond van de Lpw 1969 zijn jongeren leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze zestien jaar worden en vervolgens kwalificatieplichtig totdat ze een startkwalificatie hebben of achttien jaar zijn. Zolang een jongere onder de Lpw 1969 valt, is zijn wettelijk vertegenwoordiger verplicht te zorgen dat hij staat ingeschreven bij een instelling die volledig dagonderwijs verzorgt en dat hij deze instelling na inschrijving ook geregeld bezoekt. Deze 'schoolbezoekplicht' houdt in dat de jongere verplicht is het volledige onderwijsprogramma te volgen en geen les- of praktijktijd mag verzuimen.

Verzuim is alleen geoorloofd in de gevallen waarin de Lpw 1969 expliciet in een 'vrijstelling van geregeld schoolbezoek' voorziet (artikel 11 e.v. van de Lpw 1969). Zo zijn studenten die vanwege lichamelijke of psychische belemmeringen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school kunnen, (gedeeltelijk) vrijgesteld van geregeld schoolbezoek.

Jongeren 18+

Jongeren van achttien jaar en ouder vallen weliswaar niet meer onder de Lpw 1969, maar kunnen eveneens niet zomaar les- of praktijktijd verzuimen.

Ten eerste kan een student in het geval van langdurige ongeoorloofde afwezigheid uiteindelijk zijn aanspraak op studiefinanciering verliezen. In verband hiermee dient het bevoegd gezag ten aanzien van iedere student die valt onder de werking van de Wet studiefinanciering 2000 een melding aan de minister te doen in het geval van afwezigheid zonder geldige reden gedurende een aaneengesloten

periode van ten minste vijf weken (artikel 8.1.7 van de WEB). Onder een geldige reden wordt verstaan: afwezigheid wegens bijzondere familieomstandigheden en afwezigheid wegens ziekte van de student, welke ziekte uitsluitend kan worden aangetoond door middel van een gedagtekende verklaring van een arts. Het gaat hierbij niet om gevallen van griep, maar om een langdurige en dermate ernstige ziekte dat het volgen van het reguliere programma gedurende een langere periode niet mogelijk is.

Ook dient het bevoegd gezag ten aanzien van een student op wie de Lpw 1969 niet meer van toepassing is, de leeftijd van 23 jaar nog niet heeft bereikt en niet in het bezit is van startkwalificatie, een melding te doen aan de minister in het geval van afwezigheid zonder geldige reden gedurende een aaneengesloten periode van ten minste vier weken (artikel 8.1.8a van de WEB). Dit om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan.

Urennormen onderwijsprogramma

De WEB stelt dat een beroepsopleiding een onderwijstraject is dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, van die wet en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt (artikel 7.1.2, tweede lid, van de WEB). Voorts draagt het bevoegd gezag van een instelling er zorg voor dat een beroepsopleiding zodanig is ingericht dat studenten de kwalificatie binnen de nominale studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld (artikel 7.2.7, eerste lid, van de WEB).

Ook dient het onderwijsprogramma voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming te omvatten. Deze urennormen zijn in artikel 7.2.7, tweede tot en met vierde lid, van de WEB vastgelegd. Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bevoegd gezag wordt deelgenomen en bestaat uitsluitend uit begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming. Het bevoegd gezag kan echter ook afwijken van de wettelijk vastgelegde urennormen en een onderwijsprogramma verzorgen dat minder uren omvat, mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is. Zie voor de verdere voorwaarden artikel 7.2.7, derde en vierde lid, en artikel 8a.2.2, derde lid, onder m, van de WEB.

Mogelijkheden voor een passend aanbod aan jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte in relatie tot onderwijstijd

Passend aanbod

Uit de WEB en de Lpw 1969 volgt in beginsel dat men er vanuit gaat dat studenten het gehele onderwijsprogramma volgen, tenzij er sprake is van een geldige reden voor afwezigheid zoals (lichamelijke of psychische) ziekte. Op tweeërlei wijze kan toch een passend aanbod worden geboden aan een jongere die niet in staat is het reguliere programma in zijn geheel te volgen, te weten:

1. op individueel niveau wordt voor de jongere bezien hoe deze met extra ondersteuning (zoals aanpassingen en/of extra begeleiding) zo goed

mogelijk kan deelnemen aan het bestaande onderwijsprogramma (zie hieronder bij ad 1.1 en 1.2);

2. als het gaat om een hele groep met dezelfde behoefte aan aanpassing van het onderwijsprogramma kan op groepsniveau een onderwijsprogramma worden verzorgd dat afwijkt van de wettelijk vastgelegde urennormen, maar dat wel zodanig is ingericht dat de jongeren de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken. De afwijking van de urennormen voor die groep voor die opleiding kan alleen plaats vinden volgens de voorwaarden zoals gesteld in de WEB (zie hieronder bij ad 2).

Ad 1.1 Individueel passend aanbod voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte maar die met extra ondersteuning het volledig aantal uren onderwijstijd kunnen volgen

Indien zich in een klas een jongere bevindt die een extra ondersteuningsbehoefte heeft en met extra ondersteuning wel het volledig aantal uren onderwijstijd kan volgen, zijn er met betrekking tot de extra ondersteuning meerdere mogelijkheden. Ten eerste kan extra ondersteuning bestaan uit een (inhoudelijk en/of organisatorisch) aangepast onderwijsprogramma ten opzichte van het bestaande onderwijsprogramma. Ten tweede kan extra ondersteuning naast het bestaande onderwijsprogramma worden geboden. Uiteraard kunnen beide mogelijkheden ook worden gecombineerd. De bekostiging van de extra begeleiding kan plaatsvinden met de genoemde middelen in bijlage I.

Een afwijkende invulling van het onderwijsprogramma moet wel aan de criteria van de WEB voldoen zoals van voldoende kwaliteit zijn. Ook mag dit aanbod niet ten koste gaan van de op basis van het kwalificatiedossier vereiste competentieontwikkeling. Daarnaast kan de instelling bijvoorbeeld samen met de student een bpv-plaats uitzoeken die een andere belasting vergt dan de meeste reguliere bpv-plaatsen. De opdrachten die uitgevoerd worden tijdens die bpv moeten uiteraard wel gerelateerd zijn aan de eisen uit het kwalificatiedossier. Verder kan het een aanpassing aan het leslokaal of de bpv-plek betreffen, maar ook hierbij geldt dat uiteindelijk voldaan moet worden aan de eisen uit het kwalificatiedossier.

Uiteraard moet de student bij diplomering dus ook gewoon voldoen aan alle kwalificatie-eisen, inclusief de wettelijke beroepsvereisten.

Bovenstaande afwijking van het standaard onderwijsprogramma betreft een individuele student en niet de hele klas. Immers, niet iedere student binnen een klas heeft dezelfde problematiek en dezelfde aanpassingen nodig. En let wel: dit betreft een andere invulling van het onderwijsprogramma, geen afwijking van de urennormen.

Ten tweede kan er naast aanpassing binnen het standaard onderwijsprogramma extra begeleiding worden geboden buiten ofwel naast het standaard onderwijsprogramma.

Ad 1.2. Individueel passend aanbod voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte die niet het volledig aantal uren onderwijstijd kunnen volgen.

Indien zich in een klas een jongere bevindt die wegens (lichamelijke of psychische) ziekte een extra ondersteuningsbehoefte heeft en daardoor niet het volledig aantal uren onderwijstijd kan volgen, is deze voor dat deel van het onderwijsprogramma geoorloofd afwezig. In dat geval wordt het

onderwijsprogramma dus niet verkort of aangepast, maar is het alleen zo dat de student (onderdelen van) dat onderwijsprogramma geoorloofd verzuimt. Het is dus ook niet zo dat voor deze jongere bij aanvang van de opleiding een onderwijsprogramma wordt samengesteld dat minder onderwijstijd omvat dan wettelijk bepaald is: hij start met hetzelfde onderwijsprogramma als zijn klasgenoten. Dit kan er dus toe leiden dat deze jongere het diploma haalt, terwijl hij minder aanwezig is geweest bij de lessen of minder uren bpv heeft gedaan.

Ook hier geldt dat het bevoegd gezag de verplichting heeft zo nodig tijdens en/of naast het ziekteverlof extra ondersteuning te bieden. Net zoals onder ad 1.1 kan die extra ondersteuning bijvoorbeeld bestaan uit aanpassingen aan het bestaande onderwijsprogramma en/of extra begeleiding.

Niettemin geldt tot slot ook hier dat deze jongeren aan dezelfde kwalificatie-eisen, inclusief wettelijke beroepsvereisten, moeten voldoen en pas een diploma kunnen krijgen als zij het examen met goed gevolg hebben afgelegd. De mate van verzuim kan er bijvoorbeeld toe leiden dat het bevoegd gezag tot het oordeel moet komen dat niet alle bpv-onderdelen voldoende aan bod zijn gekomen en de student een verlengde of een alternatieve bpv moet lopen.

Verantwoording

Voor zowel ad 1.1 als ad 1.2 geldt dat het bevoegd gezag voldoende en aantoonbaar moet kunnen onderbouwen dat het om een jongere gaat die (al dan niet tijdelijk) geen regulier onderwijsprogramma kan volgen. Bij de aantoonbaarheid kan men denken aan een verklaring van een (gespecialiseerde) arts, jeugdzorg of maatschappelijk werk. Aan de hand van zo'n (dokters)verklaring kan het bevoegd gezag (in overleg met de jongere en/of diens wettelijke vertegenwoordigers) zoals hierboven omschreven bepalen hoe deze ondanks zijn ziekte/beperkingen zoveel mogelijk programmaonderdelen kan volgen.

Ad 2. Afwijking van het onderwijsprogramma van een opleiding gericht op een groep jongeren die niet een regulier onderwijsprogramma kan volgen

Volgens de WEB kan het bevoegd gezag voor het standaard onderwijsprogramma afwijken van de urennorm zoals deze is omschreven in artikel 7.2.7, derde en vierde lid, van die wet. Daar zijn wel voorwaarden aan verbonden. De mogelijkheid van afwijking van de urennorm ziet op het standaard onderwijsprogramma en geldt voor iedereen die voor die opleiding wordt ingeschreven of voor een specifieke groep binnen een opleiding.

De voorwaarden waaronder het bevoegd gezag een onderwijsprogramma kan verzorgen dat minder uren omvat dan de in artikel 7.2.7, derde en vierde lid, van de WEB genoemde aantallen, zijn:

- de kwaliteit van het onderwijs moet aantoonbaar voldoende zijn (artikel 7.2.7, derde lid, WEB);
- de deelnemersraad heeft er van tevoren mee ingestemd (artikel 8a.2.2, derde lid, onder m, WEB);
- het bevoegd gezag beslist hierover en legt over haar onderwijsinhoudelijke visie hieromtrent verantwoording af in het jaarverslag (artikel 7.2.7, derde lid, WEB).

Bij afwijking van de urennormen is voorts voorop gesteld dat de instelling moet zorgen voor een voldoende intensief en evenwichtig programma om de studenten in staat te stellen binnen de vastgestelde studieduur een diploma te halen (artikel 7.2.7, eerste lid, van de WEB). De onderwijsinhoudelijke visie betreft de visie op de borging van de kwaliteit van de opleiding en de diplomawaarde, mede in relatie tot de studieduur en in dit geval de doelgroep die het betreft. De inspectie beoordeelt dit onder andere op grond van de behaalde resultaten en de tevredenheid daarover van studenten en hun toekomstige werkgevers. Een en ander moet verifieerbaar zijn en geborgd in het kwaliteitssystem van de instelling.

Een passend aanbod op groepsniveau ontslaat de instellingen overigens niet van hun verantwoordelijkheid om individueel maatwerk te leveren en studenten met een extra ondersteuningsbehoefte deze te bieden om de onderwijsactiviteiten die noodzakelijk zijn voor het behalen van het diploma te kunnen volgen.

Afspraken student en bevoegd gezag in onderwijsovereenkomst

Het bevoegd gezag bepaalt per individuele situatie wat de mogelijkheden zijn binnen en buiten het standaard programma en spreekt met de jongere af wat er in zijn geval nodig is om de opleiding met een diploma af te ronden. De afspraken die gemaakt zijn, moeten op grond van artikel 8.1.3, derde lid, onder g, van de WEB vervolgens worden vastgelegd in (een bijlage bij) de onderwijsovereenkomst.

Vertraging

Het onderwijsprogramma en bijbehorende studieduur moeten voldoen aan de wettelijke eisen omtrent onderwijstijd en studieduur, maar een individuele student die toch meer tijd nodig heeft mag er langer over doen.

Tot slot: wat betekent dat voor het toezicht?

Als de kwaliteit op orde is kijkt de inspectie niet expliciet naar onderwijstijd. Als de kwaliteit niet op orde is wordt wel verder gekeken. De hierboven geschetste mogelijkheden zullen dan altijd in het toezicht betrokken worden als er sprake is van onderzoek naar de gerealiseerde onderwijstijd.

Indien tijdens een kwaliteitsonderzoek blijkt dat de leertijd (aspect 1.4 uit het waarderingskader bve 2012) onvoldoende is én de opbrengsten of de studenttevredenheid van de opleiding onvoldoende zijn, wordt het onderzoek ter plekke uitgebreid (verdiept) met een onderzoek naar onderwijstijd. De uitbreiding van het onderzoek heeft tot doel om vast te stellen of onvoldoende begeleide onderwijstijd een oorzaak is van de geconstateerde kwaliteitstekorten. Daarbij wordt ook bezien of er is afgeweken van de onderwijstijd en of daarbij voldaan is aan de voorwaarden uit de wet zoals hiervoor geschetst.

Het is in ieders belang dat ook de jongeren die (al dan niet tijdelijk) geen regulier onderwijsprogramma kunnen volgen onderwijs van voldoende kwaliteit ontvangen en dat er ook voor hen een doelmatige opleiding en begeleiding verzorgd wordt.

Bijlage 1

Voetnoot 1 - bekostigingsinformatie

Als gevolg van het interdepartementaal beleidsonderzoek 2005-2006 "Risicoleerlingen en hun leerloopbanen in mbo" is ca. € 100,- mln. toegevoegd aan het landelijk budget voor mbo-instellingen voor de versterking van de begeleiding van zorgleerlingen in het mbo en de zogenoemde zorgadviesteams (zat's). De middelen voor voorbereidende en ondersteunende activiteiten van ca. € 151 mln. (incl. aoc's) maken verder nog steeds deel uit van het landelijk budget voor mbo-instellingen en zijn voor het overgrote deel toegevoegd aan het budget voor de entreeopleidingen. Hierdoor beschikken instellingen voor deelnemers aan de entreeopleiding over een bedrag vergelijkbaar met een leerling in het LWOO of het PRO. Als gevolg van de invoering van passend onderwijs zijn ook de voormalige LGF-middelen van ca. € 53 mln. (incl. aoc's) toegevoegd aan het landelijk budget voor mbo-instellingen en daarmee opgenomen in de jaarlijkse rijksbijdrage van elke instelling (de 'lumpsum'). Daarnaast zijn nog aanvullende middelen beschikbaar, zoals die voor schoolmaatschappelijk werk (ca. € 15 mln.) en zijn er het vaste en variabele deel van de vsv-prestatiemiddelen (€ 41 mln.). Tot slot kunnen mbo-instellingen regionaal afspraken maken over de inzet van de regionale vsv-middelen voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte. Hier is in totaal ca. € 50 mln. voor beschikbaar (hieronder vallen ook de middelen voor de plusvoorzieningen).

Zie voor een overzicht van de financiële beschikkingen de website van DUO:
<https://instellingsinformatie.duo.nl/public/websitetcfi/default.aspx>.

Bijlage 2

Wettelijke bepalingen

Onderwijstijd:

Artikel 7.2.7. Inrichting beroepsopleidingen

1. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat beroepsopleidingen zodanig zijn ingericht dat deelnemers, ongeacht of zij eerst worden ingeschreven voor een opleidingsdomein of voor een kwalificatiedossier, de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
2. Beroepsopleidingen in de beroepsopleidende leerweg en in de beroepsbegeleidende leerweg zijn voltijds ingericht en hebben per volledig studiejaar een studielast van ten minste 1600 klokuren.
3. Het onderwijsprogramma voor een opleiding in de beroepsopleidende leerweg voldoet aan de eisen met betrekking tot voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming, bedoeld in het eerste lid, indien het bevoegd gezag voor de deelnemer een onderwijsprogramma verzorgt dat:
 - a. voor de entreeopleiding ten minste 1000 klokuren omvat waarvan ten minste 600 begeleide onderwijsuren;
 - b. voor een eenjarige basisberoepsopleiding en voor de specialistenopleiding ten minste 1000 klokuren omvat, waarvan ten minste 700 begeleide onderwijsuren en ten minste 250 klokuren beroepspraktijkvorming;
 - c. voor een tweejarige basisberoepsopleiding en voor een tweejarige vakopleiding ten minste 2000 klokuren omvat, waarvan ten minste 1250 begeleide onderwijsuren en ten minste 450 klokuren beroepspraktijkvorming, met dien verstande dat in het eerste studiejaar ten minste 700 begeleide onderwijsuren worden verzorgd;
 - d. voor een driejarige vakopleiding en de middenkaderopleiding ten minste 3000 klokuren omvat, waarvan ten minste 1800 begeleide onderwijsuren en ten minste 900 klokuren beroepspraktijkvorming, met dien verstande dat in het eerste studiejaar ten minste 700 begeleide onderwijsuren worden verzorgd.

Het bevoegd gezag kan een onderwijsprogramma verzorgen dat minder uren omvat dan de onder a tot en met d genoemde aantallen mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is. In het geval het onderwijsprogramma minder uren omvat, legt het bevoegd gezag hierover verantwoording af in het jaarverslag, bedoeld in artikel 2.5.4 dan wel, bij toepassing van artikel 1.4.1, eerste lid, in het verslag, bedoeld in artikel 1.4.1, derde lid.

4. Het onderwijsprogramma voor een opleiding in de beroepsbegeleidende leerweg voldoet aan de eisen met betrekking tot voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming, bedoeld in het eerste lid, indien het bevoegd gezag voor de deelnemer een onderwijsprogramma verzorgt dat elk studiejaar ten minste 850 klokuren omvat, waarvan ten minste 200 begeleide onderwijsuren en ten minste 610 klokuren beroepspraktijkvorming. Het bevoegd gezag kan een onderwijsprogramma verzorgen dat minder uren omvat dan de genoemde aantallen mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is. In het geval het onderwijsprogramma minder uren omvat, legt het bevoegd gezag hierover verantwoording af in het jaarverslag, bedoeld in artikel 2.5.4 dan wel, bij

toepassing van artikel 1.4.1, eerste lid, in het verslag, bedoeld in artikel 1.4.1, derde lid.

5. Het onderwijsprogramma, bedoeld in het derde en vierde lid, omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de deelnemer wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bevoegd gezag en bestaat uitsluitend uit begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.

6. De begeleide onderwijsuren, bedoeld in het eerste, derde, vierde en vijfde lid, zijn klokuren waarin onderwijs wordt gegeven onder verantwoordelijkheid en met actieve betrokkenheid van onderwijspersoneel als bedoeld in de artikelen 4.2.1 en 4.2.2, niet zijnde uren die deel uit maken van de beroepspraktijkvorming.

7. Indien in het laatste studiejaar van de basisberoepsopleiding of de vakopleiding de studieduur van de opleiding gerekend vanaf 1 september en naar boven afgerond op hele maanden minder is dan 10 maanden, worden het aantal begeleide onderwijsuren en het aantal klokuren beroepspraktijkvorming, genoemd in het derde lid, onder b, c en d en het vierde lid, in dat studiejaar evenredig verlaagd. De laatste twee volzinnen van het derde en vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

8. Voor opleidingen waarvan op grond van artikel 7.2.4a, vierde lid, een studieduur is vastgesteld van meer dan drie volledige studiejaar wordt het onderwijsprogramma, bedoeld in het derde lid, onderdeel d, naar evenredigheid verhoogd met begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming. De laatste twee volzinnen van het derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8a.2.2. Bijzondere bevoegdheden: instemming, advies en hoorplicht

1. De deelnemersraad heeft de volgende bijzondere bevoegdheden:

- a. het verlenen van instemming aan een door het bevoegd gezag voorgenomen besluit als bedoeld in het derde lid;
- b. het uitbrengen van advies over een door het bevoegd gezag voorgenomen besluit als bedoeld in het vierde lid.

2. De bijzondere bevoegdheden zijn niet van toepassing, voor zover de desbetreffende aangelegenheid voor de instelling reeds inhoudelijk is geregeld in een bij of krachtens wet gegeven voorschrift.

3. De deelnemersraad heeft instemmingsbevoegdheid met betrekking tot voorgenomen besluiten van het bevoegd gezag ten aanzien van:

- a. het medezeggenschapsstatuut;
- b. het deelnemersstatuut en de huisregels voor deelnemers;
- c. de beroeps- en klachtenregelingen voor deelnemers;
- d. de hoogte en de besteding van de vrijwillige ouder- of deelnemerbijdrage, alsmede de wijze waarop deze bijdrage tussen deelnemer en bevoegd gezag wordt overeengekomen;
- e. de wijze waarop informatie wordt gegeven over de inhoud, planning en organisatie van het onderwijs en de examens;
- f. de besteding van stagefondsen;
- g. de model-onderwijsovereenkomst;
- h. de model-praktijkovereenkomst;

- i. het beleid met betrekking tot toelating, schorsing en verwijdering van deelnemers;
- j. de wijze van vastleggen van studievorderingen van deelnemers en in dat verband het beleid met betrekking tot bescherming van de privacy van deelnemers;
- k. de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn voor zover deze de deelnemers betreffen;
- l. het reglement voor de deelnemersraad, met inachtneming van artikel 8a.3.1, derde lid;
- m. het onderwijsprogramma indien dit minder uren als bedoeld in artikel 7.2.7, derde of vierde lid, omvat.

4. De deelnemersraad heeft adviesbevoegdheid met betrekking tot voorgenomen besluiten van het bevoegd gezag ten aanzien van: etc.

Aanwezigheid studenten:

Relevante artikelen uit de WEB

Artikel 8.1.7. Controle op langdurige afwezigheid

1 Het bevoegd gezag stelt van iedere aan de instelling ingeschreven deelnemer die valt onder de werking van de Wet studiefinanciering 2000 of van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten, vast, of deze deelnemer gedurende een aaneengesloten periode van ten minste 5 weken zonder geldige reden niet aan het onderwijs heeft deelgenomen. In afwijking van de vorige volzin kan Onze Minister bepalen dat voor soorten van onderwijs als bedoeld in deze wet, de in die volzin bedoelde vaststelling wordt gedaan indien een ingeschreven deelnemer in een of meer vakken niet aan het onderwijs heeft deelgenomen. Onder afwezigheid met geldige reden wordt verstaan afwezigheid wegens ziekte van de deelnemer, welke ziekte uitsluitend kan worden aangetoond door middel van een gedagtekende verklaring van een arts, en afwezigheid wegens bijzondere familie-omstandigheden.

2 Het bevoegd gezag meldt uiterlijk op de derde werkdag na afloop van een periode van afwezigheid van vier weken aan de deelnemer dat daarvan in de administratie van de instelling aantekening is gemaakt en verzoekt de deelnemer om opgave van de reden van de afwezigheid. Het bevoegd gezag doet daarbij mededeling van de opgave van de gegevens van de deelnemer, bedoeld in artikel 8.1.8a, eerste lid.

3 Uiterlijk op de vijfde werkdag na de periode van 8 weken stelt het bevoegd gezag vast:

- a. of de reden die de deelnemer binnen 8 weken na de aanvang van de periode van 5 weken gaf voor zijn afwezigheid, een geldige is, of
- b. dat de deelnemer binnen 8 weken na de aanvang van de periode van 5 weken geen reden heeft opgegeven voor zijn afwezigheid.

4 Het bevoegd gezag stelt tevens uiterlijk op de vijfde werkdag na afloop van de periode van 8 weken vast of de deelnemer voor het einde van die periode weer aan het onderwijs is gaan deelnemen.

5 Het bevoegd gezag meldt uiterlijk de vijfde werkdag na afloop van een periode van 8 weken aan Onze Minister de deelnemer die gedurende een aaneengesloten periode van ten minste 5 weken zonder opgave van geldige reden niet aan het onderwijs heeft deelgenomen. Tevens meldt het indien die deelnemer voor het einde van de periode van 8 weken weer aan het onderwijs is gaan deelnemen de datum ervan.

6 De periode van 5 weken en de periode van 8 weken worden verlengd met de weken waarin vanwege vakantie geen onderwijs werd verzorgd. Zij wordt geacht niet te zijn onderbroken door deze vakantieweken.

7 Het bevoegd gezag stuurt gelijktijdig met de mededelingen, bedoeld in het vijfde lid, een afschrift van de gegevens die over de betrokken deelnemer aan Onze Minister zijn verstrekt aan deze betrokkene. Het bevoegd gezag geeft daarbij tevens aan dat afwezigheid als bedoeld in het eerste lid, gevolgen heeft voor de studiefinanciering van betrokkene op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of voor de tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten van betrokkene op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten, alsmede welke beroepsgang voor betrokkene tegen de mededeling, bedoeld in het vijfde lid, open staat.

8 Indien het bevoegd gezag van een bijzondere instelling aan Onze Minister de in het vijfde lid bedoelde mededeling heeft gedaan, kan de deelnemer binnen 6 weken na ontvangst van de gegevens, bedoeld in het zevende lid, bij het bevoegd gezag schriftelijk bedenkingen uiten tegen die mededeling.

9 Onder «deelnemer» als bedoeld in het vijfde en zevende lid wordt verstaan de deelnemer die

- a. een entreeopleiding of een basisberoepsopleiding volgt als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen a of b, of
- b. voor 1 augustus 2005 studiefinanciering in de zin van de Wet studiefinanciering 2000 ontving.

Artikel 8.1.8a. Melding verzuim niet-leerplichtigen

1 Het bevoegd gezag doet onverwijld opgave aan Onze Minister van de gegevens van degene die voldoet aan artikel 8.1.8, eerste lid, onderdelen a en b, en die het onderwijs of het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs aan de instelling gedurende een aaneengesloten periode van ten minste vier weken of een door het bevoegd gezag te bepalen kortere periode zonder geldige reden niet meer volgt.

2 Onze Minister neemt de op grond van dit artikel door het bevoegd gezag verstrekte gegevens op in het meldingsregister relatief verzuim.

3 Onze Minister bericht burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft onverwijld na ontvangst van de opgave, bedoeld in het eerste lid, dat een zodanige opgave heeft plaatsgevonden.

4 Onze Minister verstrekt uit het meldingsregister relatief verzuim aan het betrokken bevoegd gezag en aan burgemeester en wethouders van de gemeente

waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft de ter zake van die betrokkene geregistreerde gegevens.

5 Burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft melden aan Onze Minister telkens de status van de behandeling van de ter zake van de betrokkene gedane opgave, bedoeld in het eerste lid.

6 Onze Minister neemt de op grond van dit artikel door burgemeester en wethouders verstrekte gegevens op in het meldingsregister relatief verzuim.

7 Het betrokken bevoegd gezag en burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft, zijn bevoegd het meldingsregister relatief verzuim te raadplegen voor zover het betreft de ter zake van die betrokkene geregistreerde gegevens.

8 Het bevoegd gezag kan de gegevens, bedoeld in het eerste lid, verstrekken aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft.

9 Bij de verwerking van gegevens, bedoeld in dit artikel, wordt het persoonsgebonden nummer van de betrokkene gebruikt.

10 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze van de verstrekking van gegevens op grond van het eerste en vijfde lid en wordt een nadere specificatie gegeven van de gegevens die op grond van het eerste en vijfde lid worden verstrekt.

11 De gegevens die worden verstrekt op grond van het eerste lid kunnen persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens omvatten, met uitzondering van gegevens over ras, politieke gezindheid, seksueel leven of het lidmaatschap van een vakvereniging, voor zover deze persoonsgegevens noodzakelijk zijn met het oog op de informatieverstrekking over de achtergronden van het verzuim.

12 Op verzoek van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft, komen hun rechten en verplichtingen als bedoeld in dit artikel toe aan burgemeester en wethouders van de contactgemeente, bedoeld in artikel 8.3.2, derde lid.

Relevante artikelen uit de Leerplichtwet 1969

Artikel 11. Gronden voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek

De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting te zorgen dat de jongere de school waarop hij staat ingeschreven, geregeld bezoekt, en de leerplichtige jongere die de leeftijd van 12 jaren heeft bereikt alsmede de jongere die kwalificatieplichtig is, zijn vrijgesteld van de verplichting de school of de instelling geregeld te bezoeken, indien

- a. de school onderscheidenlijk de instelling is gesloten of het onderwijs is geschorst;
- b. bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school onderscheidenlijk de instelling is verboden;

- c. de jongere bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk de instelling is ontzegd;
- d. de jongere wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken;
- e. de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken;
- f. de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan;
- g. de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.

Extra ondersteuning

Artikel 7.4.8. Zorgplicht regeling voor onderwijsprogramma en examens; informatie ondersteuningsaanbod; deelnemersstatuut, tweede lid

2 Het bevoegd gezag legt de beschrijving van het onderwijsprogramma, met vermelding van het aantal begeleide onderwijsuren als bedoeld in artikel 7.2.7 per programmaonderdeel per studiejaar en het aantal klokuren beroepspraktijkvorming per studiejaar, en de regels met betrekking tot het examen tijdig voor aanvang van de opleiding vast in de onderwijs- en examenregeling van de instelling en zorgt ervoor dat deelnemers volledig en tijdig worden geïnformeerd over het onderwijsprogramma, examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte deelnemers die extra ondersteuning behoeven.

Artikel 8.1.3 Onderwijsovereenkomst, derde lid

3 De overeenkomst regelt de rechten en verplichtingen van partijen, daaronder begrepen die, welke voortvloeien uit de wet, en omvat ten minste bepalingen over:

- a. de inhoud en inrichting van een opleiding, waaronder voor een beroepsopleiding begrepen de leerweg, de examenvoorzieningen en de kwalificatie, of, bij inschrijving voor een opleidingsdomein of een kwalificatiedossier, dat opleidingsdomein of dat kwalificatiedossier en het beoogde niveau van de te behalen kwalificatie,
- b. de tijdvakken waarbinnen en, voor zover mogelijk, de lokaties waarop het onderwijs verzorgd wordt,
- c. de wijze waarop partijen uit de overeenkomst voortkomende prestaties gestalte zullen geven,
- d. in voorkomend geval, terugbetaling van voorschotten, verstrekt door het bevoegd gezag, ter voldoening van een bij of krachtens de wet geregelde geldelijke bijdrage als bedoeld in artikel 8.1.4,
- e. de terugbetaling van cursusgeld in andere gevallen dan bedoeld in artikel 14, tweede lid onder a tot en met d, van het Uitvoeringsbesluit Les- en cursusgeldwet 2000,
- f. het verzuimbeleid van het bevoegd gezag,
- g. indien sprake is van een gehandicapte deelnemer, de extra ondersteuning die voortvloeit uit zijn handicap, en

h. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.

Voorwaarden afwijken van de urennorm

Inhoudelijk - Kwaliteit: de opleiding waarbij wordt afgeweken van de wettelijke urennorm/ inrichtingseisen dient aantoonbaar van voldoende kwaliteit te zijn. Dit kwaliteitsbegrip dient breed opgevat te worden. Zowel de kwaliteit van het onderwijs, examinering, mate van tevredenheid bij studenten en bedrijfsleven en rendementen (niet uitputtende opsomming) dienen boven de norm te liggen.

Voorwaardelijk 1 - Jaarverslag: het bevoegd gezag moet jaarlijks in het jaarverslag verantwoording afleggen over de opleidingen die afwijken van de inrichtingseisen.

Voorwaardelijk 2 - Onderwijsvisie: Afwijking van de inrichtingseis dient doordacht te gebeuren, het moet passen binnen de onderwijsvisie van de instelling. Met andere woorden, het opleidingsteam moet kunnen onderbouwen dat het onderwijsprogramma evenwichtig is en dat de afwijking van de urennorm hierbij aansluit en afwijking legitimeert. In het jaarverslag dient een beknopte motivering te staan waarom in geval X en Y wordt afgeweken van de norm en waarom dit in lijn is met de eigen onderwijsvisie. Indien het niet in lijn is met de onderwijsvisie dient het specifieke geval grondiger onderbouwd te worden, bijvoorbeeld vanwege de doelgroep of vanwege hogere vooropleidingseisen die aan studenten worden gesteld (bij de betreffende opleiding). Als inspectie schrijven wij niet voor wat minimaal in een onderwijsvisie dient te staan (scheiding wat en hoe).

Voorwaardelijk 3 - Deelnemersraad: het bevoegd gezag dient de deelnemersraad van tevoren geraadpleegd te hebben voor het afwijken van de inrichtingsnorm bij de betreffende opleidingen en dient de reactie/ het standpunt van de deelnemersraad inhoudelijk beantwoord en/of besproken te hebben. De deelnemersraad dient ingestemd te hebben en de opleiding kan dit aantonen.